Мирзə Ələкбəр Сабир

Тəк Сабир

Мирзә Әләкбәр Сабир

Ҝәнҹлик
Бакы
1970

М. А. Сабир

АНТИРЕЛИГИОЗНЫЕ СТИХИ

(На азербайджанском языке)

Редактору *Јусиф Мәммәдов.* Рәссамы *Әләшрәф*. Бәдии редактору *Ј. Агајев.* Техники редактору *Р. Әһмәдов.* Корректору *А. Һүсејнова*

Јығылмаға верилмиш 30-Х-1970-чн ид. Чапа нмзаланмыш 30ДХ-1970-чи ил. Кагыз форматы 70х108'/„. Чап в. 1,4. Учот нэшр в. 0,7. Сифариш № 783. Тиражи 13000. Гијмәтн 8 гэп.

Азәрбајчан ССР Назирләр Советинин Дөвдәт Матбуат Комитәси. .Кәнчлик- нәшрнјјаты, Бакы, һүсү һачыјев күчәси 4.

Чәһд ејлә, сән анчаг нәзәри-халгда пак ол,
Мәхлугу инандыр;
Хасијјәтин од олса да, әтварда хак ол,
Сөк аләми, јандыр;
Халгын нәзәрин чәлб елә гуршаға, гәбајә,
Мәчлуби-үјүн ол;
һәр һијләву бичликлә кир, әлбәттә, әбаја,
Иманә сүтун ол;
Сә'ј ејлә ки, саггал узаныб үч чәрәк олсун,
Папаг она нисбәт;
Гуршаг да, билирсән ки, он аршын кәрәк олсун.
Тәфсилә нә һачәт...
Гојма јерә тәсбеһини, әл чәкмә дуадән,
Өврад оху даим;
Мәчлисдә чәкиб тут өзүнү, ол нүчәбадән,
Сөз сөјлә мүлајим;
Иштә кејиниб мәзһәби, иманы бүрүндүн,
Пәк меһтәрәм олдун;
Инди нәзәри-халгда сән пак көрүндүн,
Әһли-кәрәм олдун;
Башдан-ајаға әмвү әман олду вүчудүн,
Зөһд илә битишдин;
Нолмаг диләјирдинеә һаман олду вүчудун.
Мәгсудә јетишдин!
Вәгт олду ки, инди едәсән аләми талан,
Тут, гојма гачаны!

һөкм инди сәнинндир, дәхи чәк ишләрә саман,
Јығ мүшкүл ачаны;
Пул өврәтә бидад елә, ејтамә хәјанәт,
Ховф етмә әчәлдән;
Мәкр исә өзүн гыл, оху шејтана да ләнәт! .
Шад ол бу әмәлдән,
Әл чәкмә һиҹләдән,
Тәзвирү дәғәлдән,
Иманы да версән,
Вермә пулу әлдән!

Аh ејләдијим нәш’әји гәлјанын үчүндүр,
Ган ағладығым гәhвәји-финчаны үчүндүр;

Вәз ејләдијим hәдјәвү еhсандан анчаг
Үмдә гәрәзим кисәвү hәмјанын үчүндүр;

Сәркәштәлијим хирмәни-буғдалар учундан,
Ашифтәлијим сәрвәтү саманын үчүндүр;

Бимар тәним куфтәвү бозбаш әләминдән,
Хунин чијәрим долма-бадымчанын үчүндүр;

Ағзым долусу не’мәти-фирдовс дедикдә,—
Бошгабда гара көзлү фисинчанын үчүндүр;

Вәсф ејләдијим зөвглә әнhари-беhишти,—
Көвсәр мәзәли шәрбәти-рејhанын үчүндүр;

Көрдүм ки, плов бишмәдәдир, ачлыға дөздүм,
Билдим бу тәдарүк шәби-еhсанын үчүндүр.

Ах, бирчә көрәјдим сәни, еј севкили варис,
Мејлим сәнин ол дәсти-зәрәфшанын үчүндүр!

Мун’имләрә чан вер, кенүл, ујма фүгәраја,
Синәмдә сәни бәсләдијим анын үчүндүр.

Аhын шәрәри етмәз әсәр бир кәсә, hопhоп,
Бу од сәнин анчаг алышан чанын үчүндүр...
Јан, динмә, сән аллаh!
Ган, динмә, сән аллаh!
hаr сөјләмиш олсан,
Дан, динмә, сән аллаh!

●

Вәгта ки, гопур бир евдә матәм,
Тәшкил едилир бүсати-еһсан,
Мә’лумлар әјләшиб мүәммәм,
Тәфриһ илә әлләриндә гәлјан,
Ев саһибинин хәјалы бәрһәм,
Әфкары гонагларын фисинчан,
Бишдикчә газан-газан мүтәнчәм,
Кәлдикчә табаг-табаг бадымчан —
Јад ет мәни, јағлы-јағлы јад ет!

Вәгта ки, әсас олур мүрәттәб
Мәчмуәји-назү не’мәт илә,
Сәрсүфрәдә сәф чәкир мүәддәб
Ејзән нүчәба мәтанәт илә,
Дәрвазәдә әһли-фәгр — «Ја рәб!
Ја рәб!..» чағырыр зәлаләт илә;
Сәрсүфрәдә дадлы-дадлы шәрбәт
Ичдикчә гонаглар әлдә финчан,
Дәрвазәдә һәсрәтү нәдамәт,
Олдугча нәсиби-мүстәмәндан —
Јад ет мәни, гәмли-гәмли јад ет!

Вәгта кәтирир бир әһли-сәрвәт
Минһејси-зәкат бир гәдәр пул;
Сејфүл-үләма едиб ичабәт
Өврада олур вә лејк мәшғул,
Јә’ни **ки,** мүгәддәсәм һәгигәт (?)

Мән фазили әср, хәлг мәфзул.
Мәбләғ төкулүб һүзурә лај-лај,
Олдугда һәвалеји-чибишдан,
һәггүлфүгәрајә шејх: «Охгај,
Бәлләтүм дејиб уданда пүнһан —
Јад ет мәни, кизли-кизли јад ет!

Бэ’зи јерләрдә тәсадүф олунур аша, әтә,
Мүфтә көрчәк тутурам кәндими бозбаша, әтә.

Дејирәм, каш гонаглыг олан евләрдә бүтүн
Јејиб-ичмәкдә башым бәнд ола, чулғаша әтә.

О гәдәр хошланырам түстүсү чыхчаг кабабын —
Ач пишик тәк чумурам шөвг илә бирбаша әтә.

Көрүрәм та эти гәссаб дүканындан асылыб,
Аз галыр ит ними нәфсим һүрә, дырмаша әтә.

Нуш олур чаныма әт, хасә о һәнкамдә ким,
Мән јејәм, хырда ушаглар баха, ағлаша, әтә.

Эти чох истәјирәм, лејк пулу ондан чох,
Нола, гузғун кими та мүфтә гонам лаша, әтә.

Хәрч едир бир пара әшхас пулун бајрамда
Зә’фәрана, јаға, разјанаја, хашхаша, әтә.

Филһәгигәт јемәли шејдир әкәр пулсуз ола,
Јарамыр пул верилә һәр гуруја, јаша, әтә.

Пулу анчаг јарашыр чинләјәсән сәндугә,
Нә ки, хәрч ејләјәсән мнлләтә, диндаша, әтә.

Ојлә зәһләм кедир, аллаһ да билир, милләтдән
Олурам сүст ады кәлчәк дөнүрәм даша, әтә.

Ады пулдурса пулун, лејк өзү ҹан јонгарыдыр,
Вермәк олмур гоһума, гоншуја, гардаша, әтә.

Верәрәм диними, иманымы, әмма пулуму
Вермәрәм, «Бәһлул» аға, архајын ол, аша, әтә.

Та кəлирик биз дə бир аз анлаjаг, —
Məhзəри-ирфанда вурур тəк сəбир.
Jа деjирик ишлəри саhманлаjаг,—
Мəчлиси-ə'jанда вурур тəк сəбир.

Истəjирик бир иш ачаг филмəсəл,
Сөjлəширик бир-ики ил лаəгəл,
Та деjилир пул верин, ашсын əмəл,—
Өлкəдə, həр jанда вурур тəк сəбир.

Jалхы бизи еjлəмəjиб мүбтəла:
Сəфhejи-Гафгазы тутуб бу бəла;
Гахда, Газахда, Шəкидə бəрмəла,
Шишəдə, Ширванда вурур тəк сəбир.

Лакин о jерлəрдə кедир, дурмаjыр,
Бир елə лаjигли кəлəк гурмаjыр
Кəнчəдə дерлəрсə вурур, вурмаjыр,
Еjлə ки, Сəлjанда вурур тəк сəбир.

Андыра галмыш нə jаман сəслəнир!
Сөз демəjə вермир аман, сəслəнир!
Ох атылыр, санки каман сəслəнир!
Саhəти-меjданда вурур тəк сəбир.

һәрзә нә шура вә нә мәҹлис билир,
На душүнур јахшы, нә бир пис билир,
Горхмур, утанмыр, нә дә бир һис билир
һүҹрәдә, дүкканда вурур тәк сәбир’

Чапма атыны, кирмә бу мејданә, а Молла!
Чох мәсхәрә сән јазма мүсәлманә, а Молла!
Салма езүнү атәши-ниранә, а Молла
Кәлсин јазығын чанына, диванә, а Молла!
Бу сөзләрини јаз хәрү наданә, а Молла!
Биз анлајаныг, кәлдик ахыр чанә, а Молла!

Шимди де көрәк, мәгсәдин аја нәди биздән?
Нә кәшфи-кәрамәт, нә дә бир мө’чүзә сиздән
Һеч көрмәмишик, салма өзүн бир белә көздән!
Анчаг ки, кәлир бирчә шәкил чәкмәк әлиздән!
Горхум буду инкар едәсән тарын, а Молла!
Ја мәһв едәсән ахирәт аеарын, а Молла!

Елм әһлисән, ет һејзү нифазы көзәл үнван,
Ја мәс’әлеји-шәкк илә сәһви елә тибјан,
Мәндән кәл ешит бунча нәсиһәт, а мүсәлман!
Нәгл ејлә «Чеһил Тути» нә һүрријјәти-вичдан?!
Ол бирчә пәшиман, кәл иманә, а Молла!
Сөһбәт едәсән һурији гылманә, а Молла!

Ја вә’з елә биздән өтәр әхбарү әһадис,
Гыл малә тәсаһүб гала бош јердә мәварис,
Ирсалә оху, ејлә әјан фәрги-хәбаис,
Аја сәнә нә олду кечән вә’зи-һәвадис?
Гыл тәкјә митәккајә, елә раһәт, а Молла!
Елм әһлинә шимди беләдир адәт, а Молла!

Чых минбәрә, заhкрдә оху нәгл китабы,
Буғданы вур анбарә, еләмеjл шәрабы,
Вур башына нохтады, бу мәхлугә, сәвабы.
Аjа нә ишин вар jазыб аjати-hичабы?
    Бу сөзләри инсан jазыб инсанә, а Молла!
    Нохта jараныб фиргеjи-hеjванә, а Молла!

Jа мүчтәhид ол, тап өзүнә чохлу мүгәллид,
Jаинки әвам ол, еләирсаләjә тәглид,
Аjа сәнә нә, неjләди молла илә сеjjид?
Jа неjләди hачы? Еләмә hәр сөзү тәчдид!
    hәр нә еләсә, башда вар әммамә, а Молла!
    Динмә, тохунур аләми-исламә, а Молла!

Каhи jағышы, каhи мүсәлланы данырсан,
Каhи өкүзүн үстә бу дүнjаны данырсан,
Каhи булуду, әрши-мүәлланы данырсан,
Каh чинни, кәhи гүли-биjабаны данырсан,
    Тәсхирз кириб чох охудун, аздын, а Молла!
    Һәр нә кәлиб өз ағлына сән јаздын, а Молла!

Тәсбиhи көтүр, гуршағы бағла, еләтәзвир,
Өз вәhми-хәjалатыны еjлә бизә тәфсир,
Аjа сәнә нә нәф’и ки, Иран ола тэ’мир —
Рисва едиб hәр hәфтә чәкирсән белә тәсвир?
    Бирчә сәнә нә, нолду бу Иранә, а Молла!
    Jа молла, сеjид гоjдулар виранә, а Молла!

Чбғрафи нәдир, .елми-hесаб, елми-риjази,
Jа елми-мәсаhәт 'едә тәгсим әрази,
Jа елми-мәадин охуjа кәшф едә ғази,
Гоj нәhв илә сәрфи охусун та ола гази,
    Сөhбәт еләсин тәhрү нәчасәтдән, а Молла!
    Jа мәс’әлеjи-гүсли-чәнабәтдән, а Молла!

Ја тирјәки ол, кетмә нә дә’ва вә нә рәзмә,
Сән’әт нәди, аллаһа тәвәккүл еләә, кәзмә,
Ја дүшсә јетим малы је, вер хәлвәти һәзмә,
Әјләш, оту, ич бадәни, сал мүтриби бәзмә,
Бизләрдә нә лазымды тиҹарәтләр, а Молла!
Бир јахшы тиҹарәтди бу адәтләр, а Молла!

Аја сәнә нә гыз әрә кетди ки, ушагды?
Аја сәнә нә аҹлара нолду ки, гурагды?
Ја күндә бир арвад ки, мүсәлмандан ирагды?
Јаинки тәрәгги бизә һарданды, һачагды?
Инкар еләмә гәсд илә көһнә јолу, Молла!
Бичарә, јазыг башы чүнундан долу Молла!

Јатмырсан өзүн инди дә, нејлим, һәлә јатма,
Моллаларла јансыһ үрәјин, хәлги-ајытма,
Ханларын евин јыхма, көзүм, көһнәни атма,
Бузлу сују гајнар газанын ашына гатма,
Јох анлајанын мәнфәти чанә, а Молла!
Дәрвишә, ахунда, бәјә, һәм ханә, а Молла!

Ачылдыгча сәнин сүбһүн, мәним дә һөрмәтим артыр,
Гаралдыгча шәби-тарин ҹәлалү шөвкәтим артыр.

Јығылмазкән гапылардан көзүм бир һәрзә саил тәк,
О јағлы-јағлы ашларчын өлүнҹә һәсрәтим артыр.

Аларса һәр кеҹә үч-дөрд нәфәр әшхас кәр вә'дим,
Нә гәм! Беш алты да олса мәним шәхсијјәтим артыр.

Мүәммам олмағым олмуш ҹәлаләфзај һәр мәҹлис,
Чәкиб кәрдән дајандыгча о гәдрү гијмәтим артыр.

Либаси-алим олмушдур мәнимчин аләти-чәрчи.
Одур мәғрур олуб јөвмән, фәјөвмән иззәтим артыр.

һикајати-рәзаләтбәхш тәтбиги-лүғәт етсәм,
Дејиб рәнкин ибарәтләр, кәмали шөһрәтим артыр.

Бухарәндаз олдугча плов ол мәҹлиси-амә.
Сүрурабад олур дидәмдә, сурү беһҹәтим артыр.

Бадымҹан долмасы, баллы тәрәк, јағлы говурманы
Көрән тәк аҹ көзүм, бәл'инә зөвгүм, сур'әтим артыр.

Ојанма, јат, а милләт, динмә, динмә, дурма, тәрпәнмә!
Ајылсан, аһ, вавејла!.. мәлалү мөһнәтим артыр...

Маhи-рәмәзандыр, јенә мејдан да бизимдир!
Мејдан да бизим, әрсәдә чөвлан да бизимдир!

Сәрсүфрәдә әрбаби-ниәм мәhзәримиздә,
Е’заз илә, икрам илә дөврү бәримиздо,
Мин не’мәти-әлван дүзүлүб гәншәримиздә,
Сөвдаји-плов, шури-чығыртма сәримиздә.
Фирни вә тәрәк, долма, фисинчан да бизимдир!
Бошгабда мүсәммаву бадымчан да бизимдир!

Саил, гапыдан бахма бизә, пис көз атарбан!
Чох гангыма, дуррам, елә вуррам ки, батарсан!
Рузи сәнә hәр јердә мүгәддәрсә чатарсан!
Бир шеј әлинә кечмәсә, сән ач да јатарсан!
Биз назү ниәм әhлијик, еhсан да бизимдир!
Еhсан да бизимдир, шәрәфү шан да бизимдир!

Сәбр ејлә hәлә, јағлы гарынлар долар исә,
Дөврәдә плов галмаға имкан булар исә,
Кәр сүр-сүмүјүндән бу тәамын галар исә,
Бир шеј јетишәр hәм сәнә гисмәт олар исә,
Шимди hәләлик сүфрә дә, газған да бизимдир!
Шәрбәт дә бизим, касә дә, финчан да бизимдир!

Сән hәр гапыда мин кәрә јаhу да дејәрсән,
Бир көhнә либас олмаса, чечим дә кејәрсән,

Бир парча чөрәк дүшсә јавансыз да јејәрсән,
Кәр дүшмәсә, ач галмағы да мәшг еләјәрсән,
Биз мөhтәрәмик, не'мәти-әлван да бизимдир!
Гајмаг да бизим, гәhвә дә, гәлјан да бизимдир!

Асудә бурах бизләри өз hалымыз илә,
Зәhмәт чәкиб иш көрмүшүк әгвалымыз илә,
Рузи дешији ачмышыг иғфалымыз илә.
Зидд исә дә әгвалымыз ә'малымыз илә,
Әлјөвм јенә сәрвәтү саман да бизимдир!
Тачир дә бизим, бәј дә бизим, хан да бизимдир!
Ә'јан да бизимдир!
Фәрман да бизимдир!
Чүнки рәмәзандыр,
Мејдан да бизимдир!

•

Заhид өлмәкдән габаг мәгсудинә чатмаг диләр,
Ҹәннәтә ујгу ипиҹлә бир кәмәнд атмаг диләр.

Е'тигадынча, јатар-јатмаз гучар гылманлары,
Ол сәбәбдәндир намаз үстүндә дә јатмаг диләр.

Әбләhин фикринҹә ҹәннәт бир Бухара шәhридир,
Бечҹә тәк гылманлары булдугҹа ојнатмаг диләр.

Мәгсәди сөвмү сәлатиндән бу имишкән, јазыг,
hәм худаны, hәм дә мәхлугаты алдатмаг диләр.

Ујгуда ахтардығын заhирдә, ја рәб, тапмасын!
Јохса иллик таәтин бир јоллуға сатмаг диләр!

Риндү рисва көрдүјүн заhид көрәрсә, шүбhәсиз,
Сәбhәсин, сәҹҹадәсин зәһдилә фырлатмаг диләр.

Күфрүн иксир олдуғун заhид, амандыр, билмәсин,
Јохса бир зәррә булуб иманына гатмаг диләр!

Кәндли

Денилир, елм охујун сөзләри һәр анда бнзә,
Буну тәсдиг едијор ајеји-гур'ан да бизә.

Ахунд

Һансы гур'андыр о ки, онда јазылмыш бу хәбәр?
Шиә молласы јазан түркичә гур'анса әкәр,
Мән онун јаздығы гур'ана јавыг дурмајырам,
Маша илә јапышыб, әл дә белә вурмајырам.

Кәндли

Хуб, бујур, сүнни јазан бир нечә тафсири оху,
Елмин ичабы үчүн ондакы тәгдирн оху!

Ахунд

Ох, апар бир јана ат сүнни јазан тәфсири!
Башына дәјсин онун тәрчүмәси, тәһрнрн!
Бизләрә молла филанкәс јазан асар кәрәк!
Биз олаг ондакы мәзмунә хәбәрдар кәрәк!

Кәндли

О јазыб: јер өкүзүн бујнузу үстүндә дурур,
Биз кәрәкдир инанаг ни, киши бојлә бујурур?!

Ахунд

Буна шүбһән дә вар?

Кәндли

Әлбәттә, инанмам бу сөзә!

Ахунд

Нә’ләтулла, а кавур, шәкк едиіорсан өкүзә?!

Ја рәб, нәдир билмәм сәбәб, —
Јох көзләјән ирзү әдәб,
Моллалар олмущ пул тәләб,
Бөјлә ешитдик чәддү әб,
Ја лил’әчәб, ја лил’әчәб.

Јүз мәкрү фитнә салдылар,
Мали-ибади алдылар, һәр јанә
кетсән чалдылар.
Нәфи-чибишдан рузү шәб,
Ја лил’әчәб, ја лил’әчәб.

Аллаһү пејғәмбәр, имам,
һәм дә зијарәткаһ тамам
Моллаја мал олмуш, балам,
Лал ол, дејир, тәрпәтмә ләб
Ја лил’әчәб, ја лил’әчәб.

hәр сәри-мујидә мин ашиги-наланын вар,
Мәкәр, еј шух ки, бир чисмдә мин чанын вар?

Лејлијә Гејс олур ашиг, сәнә мин-мин
Лејли, Ахтарырсан јенә бир ашиг, әчәб ганын вар!

Хаhишин тәрки-дилү чан иди, мән hәм етдим,
Сөјлә, еј јар, көрүм шимди нә фәрманын вар?

Ејд-әзhадә гојун кәсмә, бојун гурбаны,
Ашиги*зар ними кәсмрјә гурбанын вар.

Сузи-биналеји-пәрванәни көр, еј бүлбүл,
Сәhни-күлзардә анчаг сәнин әфғанын вар.

hәр мәрәз чарәсини ејләмәк асандыр, тәбиб,
Мәрәзи-ешгә нә тәдбир, нә дәрманын вар?

Сабира, гәрг едәр ахыр сәни бу сејли-бола,
Олма гафил белә ким, дидеји-кирјанын вар.

А киши, бундан әзәл халгда һөрмәт вар иди,
Бинәва моллалара һөрмәтү иззэт вар иди.

Аға һәр јана ки, ангыр десэ, халг ангырырды,
Јер үзүндә бәрәкәт, не’мәтү дөвләт вар иди.

Кимин ағзыјды ки, мән ағ дејәнә гарә десин?
һәр нәјә әмр еләсәм халгда таәт вар иди.

һәрә өз әмринә мәшғул иди, башы ашағы,
Нә бу моллаја саташмаг, нә бу сөһбәт вар иди.

Елм һардајды, мүсәлман һарада, гардашым,
Нә тәрәгги сөзү, нә сөһбәти-милләт вар иди.

А дөнүм башына, билмәм бу чаванлар нә дејир
Ки, әзәл онлара нә гүслү тәһарәт вар иди.

һамысы кафирә бәнзәр о һарамзадәләрин,
Нә мүсәлманлыға онларда шәбаһәт вар иди.

Бу јатан таифәни онлар ојатды, һејһат!
Кечди ол дөвр ки, моллалара раһәт вар иди.

Мүфтәхорлуг нә көзәл пешә иди тутмуш идим,
Нә ачан үстүчү карын, нә шәматәт вар иди.

Знддимә сөз дејән олсајды едәрдим тәкфир,
Ишими гурдаласын кимдә нә ҹүр’әт вар иди?..

Инди бу хырда ушаглар да едир **тә’нә** бизә!?.
Фөвт олуб кетди о әјјам ки, фүрсәт вар иди.

Аһ, әфсус ки, кечди о көзәл дөвраным!
Раһәт идим ки, бу халг ичрә ҹәһаләт вар иди!

Мадам ки, һамиіани-зүлмәт
Хошлар ки, давам едә чәһаләт;
һејһат, билирми онда милләт
Товһид нәдир вә ја нүбүввәт?
Мәктәб едир игтиза зәманә,
Бихар ола та күли-фәрасәт;
Еј сејр арајан о күлситанә,
Әсли јоху бәкләмәк нә һачәт?
Хаб ет, һәлә гафнланә хаб ет!

Таинки ујуб јатан ајылмаз,
Фәрг етмәз ола ја ағ, ја гарә;
Хәстә ки, башында һушу галмаз, —
Дәрдин дүшүнүб булурму чарә?
Анчаг она түрфә-түрфә дәлләк
Ејләр һәрә бир әчәб тәбабәт.
Еј хәстә, ајылма, етмә идрак.
һәп ганыны әмсә дә һәчамәт
Дөнмә о јана-бу јанә, хаб ет!

Алданма, гузум, ки ләфзи-кафәр
Тәсһиһ олунуб чыха лүғәтдән;
Мадам ки, сағды Мирзә Гәнбәр
Ејмән дәјилик бу мәл'әнәтдән;
Гојмаз ки, бу халгы чисми-ваһид
һөкмүндә олуб едә мәишәт;
Әфсанвји-күфрү ширкү мүлһид,
һејһат, олурму тәрки адәт?
Бу нөгтәни ганә-ганә хаб ет!

Ах!., нечә кеф чәкмәли әјјам иди,
Онда ки, өвлади-вәтән хам иди!
Өз һәгги-мәшруини билмәзди ел,
Чөһрәји-һүријјәтә күлмәзди ел,
Көзләрини бир кәрә силмәзди ел,
Гәзтәјә, журнала әјилмәзди ел,
Даим ешитдикләри өвһам иди,
Ах!., нечә кеф чәкмәли әјјам иди!
Өлкәдә бунча јох иди ејбчу,
Нејләридиксә көрүнүрдү нику,
Халгда дидарымыза аризу,
Биздә вар иди нә көзәл абиру...
һөрмәтимиз вачиби-ислам иди,
Ах!., нечә кеф чәкмәли әјјам иди!

Милләтә чатдыгча гәм, әјјаш идик,
һакимә јар, амирә гардаш идик,
Гиблеји-таәткәһи-овбаш идик,
һарда аш олсајды ора баш идик,
һәр кечә, һәр күн бизә бајрам иди,
Ах!., нечә кеф чәкмәли әјјам иди!

Кәрчи рија иди бүтүн карымыз,
Кар илә бәр'әкс иди кирдарымыз,
Лејк һаман вар иди мигдарымыз,
һөччәт иди һәр кәсә көфтарымыз,

Халгын иши бизләрә икрам иди,
Ах!., нечә кеф чәкмәли әјјам иди!

Ејбимизи чулғаламышды әба,
һәр нә кәлирди бошалырды габа,
Ким нә ганырды, — нәди зөһдү рија?
Нахоша хаки-дәримиздән шәфа,
Сомәәмиз кә’беји еһрам иди,
Ах!., нечә кеф чәкмәли әјјам иди!

Бизләр идик халгын инандыглары,
Пири-һидајәт дејә гандыглары,
Нур көрүрләрди гарандыглары,
Биздә иди чүмлә газандыглары,
Ким бизә пул вермәсә бәднам иди,
Ах!.. Нечә кеф чәкмәли әјјам иди!

Инди адамлар дејәсән чиндиләр,
Чин нәди, шејтан кими бидиндиләр,
Лап бизи овсарладылар, миндиләр,
Ај кечән әјјам, оласан индиләр!..
Онда ки, өвлади-вәтән хам иди,
Ах!., нечә кеф чәкмәли әјјам иди!

Зaһида кәл сојунаг бир кәрә палтарымызы,
Чыхараг заһирә батиндәки әфкарымызы,
Пишкаһи-нәзәри-хәлгә тутаг варымызы,
Көрүб онлар дәхи тәһгиг еләсин карымызы,
    һәр кимин ағы гара исә утансын, а балам!
    Бәлкә илләрчә јатанлар бир ојансын, а балам!

һәләлик кәл унудаг, филмәсәл, өз лафымызы,
Иддиамызча ачаг ајинеји-сафымызы,
Алаг ајинәјә гаршы бүтүн әснафымызы,
Көстәрәк онлара, инсаф үчүн инсафымызы,
    һәр кимин ағы гара исә утансын, а балам!
    Бәлкә илләрчә јатанлар бир ојансын, а балам!

Нола бнр ләһзәлик олсун ачаг әлгабымызы,
Чыхараг һөрмәти чалиб олан әсвабымызы,
Топлајаг бир јерә э'дамызы, әһбабамызы,
Мәһзәри-насә гојаг снрәтү адабымызы,

    һәр кимин һалы фәна исә утансын, а балам!
    Бәлкә илләрчә јатанлар бир ојансын, а балам!

Кәл јазаг шәрт үчүн өз тәрчүмеји-һалымызы,
һәм дә доғру олараг шәрһ едәк әһвалымызы,
Халг тәһгиг еләсин һалымызы галымызы,
Анласынлар да, нолур, гајеји-амалымызы,
һәр кимин гәлби гара исә утанын, а балам!
Бәлкә илләрчә јатанлар бир ојансын, а балам!

Ваиз, гәләм әhлин јенә тәкфир eләјирсән!
Еј әбри-сијәh, нури нә тәстир eләјирсән!

Ел чүмлә дөнүб олса да кафир ишин олмаз,
Тәзвирини ким ки, дуја тәкдир eләјирсән!

Лә'н ејләјәрәк гасибә мәхлугу сојурсан,
Фани дејәрәк аләми тә'мир eләјирсән!

Көрдүм јухуда, баги-беhишт ичрә кәзирсән,
Инсаф!.. Буну сән нечә тә'бир eләјирсән?

Тәрк ејлә ријаны ки, рија ширки-хәфидир,
Ишбу сөзү кәндин белә тәгрир eләјирсән.

Мән мәкрини hисс етмәјә мејл етмәд им әсла,
Кәндин дили-hәссасыма тэ'сир eләјирсән!

Биздән көзүнү јығ ки, сәнә алданан олмаз,
Кет онлары хам товла ки, тәзвир eләјирсән!